مقدمه

اشتغال به كار ساعات زيادي از زندگي اجتماعي و روزمره انسان را تشكيل مي‌دهد. اكثر جمعيت جهان(٥٨ درصد) براي آسايش و رفاه خود و خانواده يك سوم از عمر دوران جواني خود را در محيط كار صرف مي‌كنند(١). تأمين سلامت و فراهم ساختن آسايش و رفاه كاركنان و مطابق شدن وضع كاري با مقتضيات جسمي و رواني آنان امروزه ديگر فقط امتياز نيست بلكه يك وظيفه انساني است و پيش شرط امكان انجام و فعاليت ثمر بخش است و در حفظ و ارتقاء نيروي كار افزايش بازده حفظ و ازديا سرمايه دنبال [illegible] مديريي اقتصادي هم شمرد. [illegible] افراد درگير مراقبت[illegible] خود نباشد از سلامت كامل جسمي رواني و اجتماعي برخوردار باشند تا بتوانند مراقبت مناسب و در خور شأن مددجويان دردمند را ارائه دهند. در اين ميان پرستاران بالين نقش مهمي را به عهده دارند. پرستاري حرفه اي خدماتي است و لازمه خدمت و مراقبت حرفه اي وجود عناصر علمي، هنر، تجربه احساسات خواطر تعهد، مسئوليت پذيري [illegible] پرستاري است. محور اصلي مراقبت‌ها بر شان وجودي انسان و مراقبت گيرندگان استوار است. در حاليكه مراقبت دهندگان خود انساني هستند كه داراي نيازهاي متفاوتي نظير فيزيكي، رواني، اجتماعي، محيطي و اقتصادي مي‌باشند(٢). هدف اصلي بهداشت حرفه اي [illegible] نظارت بر وضعيت‌هاي و [illegible] غير بهداشتي و بحرانهايي است كه كاركنان بهداشتي خواه و ناخواه درگير آنها هستند(١). نياز به آمادگي روحي، [illegible] اجتماعي و استقلال حرفه اي جهت ارائه مراقبت در اولويت نيازها مي‌باشد. در غير اين صورت بي انگيزگي، بي‌كفايتي، خستگي، ناتواني، سرخوردگي و چند گانگي نقش بر پرستار چيره شده و پيامدهاي منفي ديگري را به دنبال خواهد داشت (٣).

روش بررسی

اين مطالعه با هدف بررسي ديدگاه پرسنل پرستاري در مورد مخاطرات شغلي پرستاران در ابعاد جسمي، رواني و اجتماعي بر روي ٩٣ نفر از پرستاران بيمارستان شريعتي تهران با روش نمونه گيري در دسترس انجام شد. ابزار جمع آوري اطلاعات پرسشنامه اي در برگيرنده مواردي از آسيب شناسي امنيت، تعلق اجتماعي، مسائل اقتصادي و حرفه اي پرستاران بود. پس از توجه نمونه هاي مورد پژوهش در مورد [illegible] پرسشنامه اي با سوالات بسته (٢٠ سوال) و باز (٥ سوال) متشكل از اطلاعات دموگرافيك و چهار بخش از ابعاد امنيت شغلي در حرفه پرستاري (شامل : امنيت فيزيكي، امنيت رواني، امنيت اقتصادي و امنيت اجتماعي) توسط آنها تكميل گرديد. نتايج توسط نرم افزار Spssمورد تجزيه و تحليل آمار قرار گرفت.

یافته ها

يافته‌ها نشان داد كه اكثريت افراد مورد مطالعه (٨١/٨ درصد) زن بودند. سن بيشتر آنها (٤٠/٩ درصد) بين ٣٠ تا ٣٧ سال بود. اكثريت (٤٥/٤ درصد) سابقه كار پرستاري بيش از ١٠ سال را داشتند. در زمينه ابعاد مختلف امنيت شغلي مطابق جدول شماره ١ [illegible] حاكي از آن بود كه ٥٤/٨ درصد افراد از نظر ابعاد كامل امنيتي احساس عدم امنيت شغلي مي‌كردند و فقط ٤/٣ درصد آنها اظهار مي‌داشتند كه در محيط كار احساس امنيت و آرامش دارند. در حيطه امنيت فيزيكي وجسماني اكثريت افراد

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

Jaws PDF Creator EVALUATION VALUTAZIONE EVALUACIÓN EVALUATION

(۷۲/۴درصد) از وضعیت موجود احساس ناراحتي مي‌كردند. در حاليكه ۱۰/۷ درصد احساس امنيت كامل فيزيكي وجسماني مي‌كردند(جدول شماره۱) . از نظر امنيت رواني ، اجتماعي بيشتر افراد (۶۲/۳ رصد) احساس ناراحتي توام با نارضايتي و سرخوردگي مي‌كردند، ۲۴/۷ درصد از امنيت نسبي برخوردار بودند (جدول شماره۱) و در زمينه مشكلات اقتصادي خانواده فقط ۸/۶ درصد افراد مشكل خاصي را ذكر نكردند (جدول شماره۱).

بحث ونتيجه گيري

در ميان نيروي انساني موجود در بيمارستان فعاليت نيروهاي پرستاري به دليل ارائه مراقبت دائمي بالينی و بيماران بستري بيشتر، اهميت اين قشر در ارائه خدمات سلامت حائز اهميت است. بديهي است ارائه مطلوب خدمات پرستاري با كيفيت وكميت فعاليت پرستاران ارتباط دارد. حرفه پرستاري بعلت ماهيت كار شبانه روزي در بيماران، سخت وهمراه با استرس وفشار رواني است. احساس عدم امنيت رواني پرستاران به مراتب بالاست كه بيشتر ناشي از شغل است ومرگ و توجهي نسبت به اين مسائل در پرستاران منجر به كاهش كيفيت خدمات پرستاري ارائه شده به مددجويان مي گردد(۵). هرچند كار تاثير مثبت زيادي برارتقاء وسلامت جسمي ،رواني واجتماعي افراد شاغل دارد با اين وجود برخلاف اين جنبه هاي مثبت نمي توان اثرات سوئ كار بر سلامتي را ناديده گرفت. ازعوامل ديگري كه سلامت شاغلين را بطور فزاينده اي تهديد مي كند تكنولوژي جديد وبرقراري ارتباط نامناسب با فن آوري وتكنولوژي جديد مي باشد. اين عامل همراه با عوامل بيولوژيك وفيزيكي ساليانه ۶۸ تا ۱۵۷ ميليون نفر را در دنيابه بيماريهاي شغلي مبتلا مي نمايد(۶). همانگونه كه در اين پژوهش مشخص شد امنيت اقتصادي بعد مهم وقابل توجهي از امنيت شغلي پرستاران است. اكثر كادر پرستاري كار در بيشتر از يك شيفت كاري را تجربه نموده اند كه خود اين عامل موجب خستگي بيش از حد اين كاركنان وكاهش دقت آنها مي گردد. يكي از دلايل عمده كار دربيش از يك شيفت كاري پايين بودن حقوق ودستمزد كاركنان پرستاري است توجه به اين نكته كه حرفه پرستاري از مشاغل سخت است مي تواند توجه به نرخ واقعي حقوق در اين قشر اثرات مثبتي بگذارد(۴).

در پژوهشي كه در زمينه منابع استرس پرسنل پرستاري انجام شد نتايج نشان داده است كه نداشتن استراحت كافي ،فضاي بحراني بخش ها ،خطرات بيوتكنولوژيك از بيشترين منابع استرس در پرستاران بوده است(۷).

احساس امنيت در پرستاران ودر ابعاد مختلف تحت الشعاع مخاطرات حرفه اي آنان قرار مي گيرد كه اين امر مي تواند موجب خطرات جسمي وروانی شده وفرسودگي شغلي را به دنبال داشته باشد. بنابراين لازم است اين گونه مخاطرات حرفه اي مورد توجه قرار گرفته وبراي به حداقل رساندن آنها برنامه ريزي دقيقي صورت پذيرد.

جدول شماره ۱- توزيع فراواني و حدسي مرد پژوهش برحسب ابعاد مختلف امنيت شغلي

	امنيت كامل	امنيت نسبي	عدم امنيت

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

میزان احساس امنیت ابعاد مختلف امنیتي	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بعد فیزیکي وجسماني	۱۰	۱۰/۷	۱۶	۱۷/۲	۶۷	۷۲/۴
بعد رواني اجتماعي	۱۲	۱۲/۹	۲۳	۲۴/۷	۵۸	۶۲/۳
بعد اقتصادي	۸	۸/۶	۲۱	۲۲/۵	۶۴	۶۸/۸
بعد کامل امنیتي	۴	۴/۳	۳۸	۴۰/۸	۵۱	۵۴/۸
جمع	۹۳	۱۰۰	۹۳	۱۰۰	۹۳	۱۰۰

منابع

۱. عقیلي نژاد م و همکاران. ***طب کار و بیماریهای شغلي .*** تهران، انتشارات ارجمند،۱۳۸۰

2. Farrington A ***Stress and Nursing.*** British Journal Nursing. 2003:4,10,574.
3. Senstein A H. ***Inpatient clinical decision–support system .*** *Health Care Financial Management,2000.*
4. Johnstone P L, Occupational stress in the operating theatre suite: should employers be concerned? Aust Health Rev.,2004: 2(1) 50-60.
5. Finalay J ,Zigmond M ***The Effect of Stress on Nursing .*** British Journal Nursing. 2002 4(10)581.
6. Rutsky R L. ***Technocultural Interaction and the Fear of Information*** 1999.*Style*: 267.

۷. فتحي، م.بررسي میزان ومنابع استرس پرستاري در بخشهاي ویژه دانشگاه علوم پزشکي کردستان، خلاصه مقالات کنگره سراسري پرستاري توانبخشي.۱۳۸۱ ص ۴۰.

Jaws PDF Creator
EVALUATION
VALUTAZIONE
EVALUATION
EVALUACIÓN
EVALUATION
[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]